

ePlaton Apologie 17.1: τάληθη λέγειν

p.17 a Ὅτι μὲν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπόνθατε ὑπὸ τῶν ἐμῶν κατηγορῶν, οὐκ οἶδα· ἐγὼ δ' οὖν καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ὀλίγου ἐμαυτοῦ ἐπελαθόμεν, οὕτω πιθανῶς ἔλεγον. καίτοι ἀληθές γε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν εἰρήκασιν. μάλιστα δὲ αὐτῶν ἐν ἐθαύμασα τῶν πολλῶν ὧν ἐψεύσαντο¹, τοῦτο ἐν ᾧ ἔλεγον ὡς χρῆν ὑμᾶς εὐλαβεῖσθαι μὴ ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατηθῆτε² b ὡς δεινοῦ ὄντος λέγειν.

τὸ γὰρ μὴ αἰσχυρῆσθαι ὅτι αὐτίκα ὑπ' ἐμοῦ ἐξελεγχθήσονται ἔργῳ, ἐπειδὴν μηδ' ὀπωστιοῦν φαίνωμαι³ δεινὸς λέγειν, τοῦτό μοι ἔδοξεν αὐτῶν ἀναισχυρτότατον εἶναι, εἰ μὴ ἄρα δεινὸν καλοῦσιν οὗτοι λέγειν τὸν τάληθη λέγοντα· εἰ μὲν γὰρ τοῦτο λέγουσιν, ὁμολογοῖν ἂν⁴ ἔγωγε οὐ κατὰ τούτους εἶναι ῥήτωρ.

οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, ἢ τι ἢ οὐδὲν ἀληθές εἰρήκασιν, ὑμεῖς δέ μου ἀκούσεσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν—οὐ μέντοι μὰ Δία, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κεκαλλιεπημένους γε λόγους, ὥσπερ οἱ τούτων, c ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασιν οὐδὲ κεκοσμημένους, ἀλλ' ἀκούσεσθε εἰκῆ λεγόμενα τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ὀνόμασιν—πιστεύω γὰρ δίκαια εἶναι ἃ λέγω—καὶ μηδεὶς ὑμῶν προσδοκησάτω ἄλλως·

οὐδὲ γὰρ ἂν δήπου πρέποι, ὦ ἄνδρες, τῆδε τῆς ἡλικίας ὥσπερ μεираκίῳ πλάττοντι λόγους εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι. καὶ μέντοι καὶ πάνυ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ὑμῶν δέομαι καὶ παρίεμαι· ἐὰν διὰ τῶν αὐτῶν λόγων ἀκούητέ⁵ μου ἀπολογουμένου δι' ὧν περ εἴωθα λέγειν καὶ ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν⁶, ἵνα ὑμῶν πολλοὶ ἀκηκόασι, καὶ ἄλλοθι, μήτε d θαναμάξω μῆτε θορυβεῖν⁷ τούτου ἕνεκα.

ἔχει γὰρ οὕτωςί. νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον ἀναβέβηκα, ἔτη γεγωνὸς ἐβδομήκοντα· ἀτεχνῶς οὖν ξένως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως. ὥσπερ οὖν ἂν, εἰ τῷ ὄντι ξένος ἐτύγχανον ὧν⁸, συνεγιγνώσκετε δήπου ἂν⁹ μοι εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ φωνῇ τε καὶ τῷ τρόπῳ 18 ἔλεγον ἐν οἷσπερ ἐτεθράμην, καὶ δὴ καὶ νῦν τοῦτο ὑμῶν δέομαι δίκαιον, ὡς γέ μοι δοκῶ, τὸν μὲν τρόπον τῆς λέξεως ἔαν—ἴσως μὲν γὰρ χείρων, ἴσως δὲ βελτίων ἂν εἶη¹⁰—αὐτὸ δὲ τοῦτο σκοπεῖν καὶ τούτω τὸν νοῦν προσέχειν, εἰ δίκαια λέγω ἢ μή· δικαστοῦ μὲν γὰρ αὕτη ἀρετή, ῥήτορος δὲ τάληθη λέγειν.

¹ τῶν πολλῶν ὧν ἐψεύσαντο statt τῶν πολλῶν ἃ ἐψεύσαντο (Attraktion des Relativums)

² μὴ ἐξαπατηθῆτε: μὴ + Konj. = final; die Formen des Konjunktiv Aorist Passiv s. [KT07](#)

³ ἐπειδὴν φαίνωμαι: ἐπεὶ δὲ ἂν + Konj.Pr. „wenn“, die Formen des Konjunktiv Medium s. [KT06](#)

⁴ ὁμολογοῖν ἂν: Opt.Pr./Aor. + ἂν im HS = [Potentialis der Ggw.](#) „könnte/dürfte/möchte wohl ...“

⁵ ἐὰν ἀκούητε = εἰ ἂν ἀκούητε = εἰ ἂν + Konj.Pr./Aor. = [Iterativ der Ggw.](#) „wenn (immer) ihr hört“

⁶ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν: bei den Tischen der Geldwechsler

⁷ μῆτε θαναμάξω μῆτε θορυβεῖν: Inf. von δέομαι καὶ παρίεμαι abhängig.

⁸ εἰ τῷ ὄντι ξένος ἐτύγχανον ὧν: εἰ + Impf. nach ἂν: = [Irrealis der Ggw.](#) s. Anm.6

⁹ συνεγιγνώσκετε ἂν μοι εἰ ἔλεγον = Impf. + ἂν und εἰ + Impf. im HS = [Irrealis der Ggw.](#) „Ihr würdet mir verzeihen, wenn ich sagte ...“

¹⁰ ἂν εἶη = Opt.Pr./Aor. + ἂν im HS = [Potentialis der Ggw.](#) „es könnte/dürfte/möchte wohl sein“ (s. Anm.4)